

INFO mail SFVI 8, maart 2008

‘Omdat kennis de bron is van elke innovatie, is kennis creëren, kennis delen en het organiseren ervan belangrijk’

In deze nieuwe elektronische mail treft u maandelijks informatie over:

- Achtergronden (waaronder geschiedenis, cultuur, geografie en religie)
- Mensenrechten
- Projecten

Daarnaast vindt u ook tips en actuele onderwerpen over Iran.

Voor meer informatie wordt u doorverwezen naar bijvoorbeeld een website (hier kunt u dan direct naar toe) of andere bronnen.

Wij hopen dat u met deze INFO mail nog beter op de hoogte kunt blijven.

Met vriendelijke groet,

Stichting van de Familieleden van Iran (SFVI)

Tip

No Ruz

No Ruz wordt gezien als het belangrijkste familiefeest in Iran. Het wordt ook wel het Iraanse Nieuwjaar genoemd. Het is een pre-islamitisch Perzisch feest. Het Nieuwjaar begint op 21 maart.

Voorafgaand aan No Ruz vindt Chaharshenbeh Souri plaats. Dat is op woensdag 18 maart.

Zie voor meer informatie: Cultuur – gewoonten / gebruiken

Achtergronden

Geschiedenis, deel 7

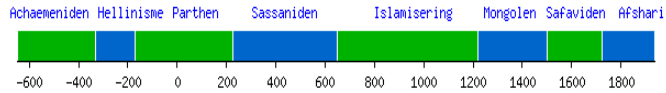
De moderne geschiedenis

Iran (Perzië) heeft een bijzonder lange geschiedenis en kan met recht een bakermat van de beschaving genoemd worden.

Reza Shah

De Pahlavi monarchie

In 1923 pleegde de Iraanse kozakken-generaal Reza Khan (Reza Shah) samen met de journalist Zia al-Din Tabataba'i een geslaagde staatsgreep. De macht van de Kadjaren-sjah Soltan Ahmed Qadar werd drastisch ingeperkt. Tabataba'i is voorstander van het oprichten van een op het Westen en Atatürk georiënteerde republiek. Hoewel Reza Khan ook streefde naar een Westerse staat, begreep hij dat wanneer de monarchie zou worden afgeschaft, de sjiietische geestelijken en het volk in opstand zouden komen. In 1925 vertrok sjah Soltan Ahmed Qadar in ballingschap naar Frankrijk. In 1926 riep Reza Khan zich zelf uit tot sjah Reza Shah, met de pre-islamitische en dynastieke naam Pahlavi. Naar het voorbeeld van de Turkse president Atatürk en de Afghaanse koning Amanollah Shah, begint Reza Shah aan een ambitieus hervormingsplan.

Er werd een verregaande secularisatie doorgevoerd en de sjah wilde dat Iran binnen enkele jaren was omgetoverd in een moderne staat naar westers model. Hij verving de sharia door een burgerlijke wet en nam de geestelijken hun bezittingen af. Hij onderdrukte de Asjoera-festiviteiten (het belangrijkste sjiietische festival) en verbood de moslims de *hadj* te maken. Ook islamitische kleding werd verboden en zijn soldaten hadden de gewoonte om sluiers van vrouwen met hun bajonetten af te rukken. In 1935 werden honderden vreedzame demonstranten tegen de kledingwetten voor een belangrijk heiligdom door soldaten neergeschoten. Ook zijn zoon zette de onderdrukking van de islam voort. De sjah verzuumde echter om de levensstandaard van de arme bevolking te verbeteren en het grootgrondbezit bleef bestaan.

In de jaren dertig werd Nazi-Duitsland Irans belangrijkste handelspartner. De sjah raakte onder de indruk van Hitlers beleid, maar werd geen fascist. Bevreesd dat Reza Shah de zijde der As-mogendheden (Duitsland, Italië) zou kiezen, vielen de Sovjet-Unie en Groot-Brittannië in 1941 het land binnen. Het noorden van het land werd een Sovjet-Russische bezettingszone, het zuiden een Britse bezettingszone. De pro-Duits geachte sjah werd naar Johannesburg verbannen waar hij in 1944 overleed. De oudste zoon van Reza Sjah, Mohammed Reza Pahlavi (1919-1980), volgde zijn vader op 16 september 1941 als sjah van Iran op.

Medio 1946 vertrokken de Britten uit Iran. In 1946 verklaarden de Noord-Iraanse Azerbeidzjan en Koerdistan zich met Russische hulp onafhankelijk. Stalin en de sjah kwamen echter overeen dat het Rode Leger zich in ruil voor olie zou terugtrekken. De Russen lieten hun steun aan Azerbeidzjan en Koerdistan varen, waarop de regio's vrij gemakkelijk door het keizerlijk leger werden bezet.

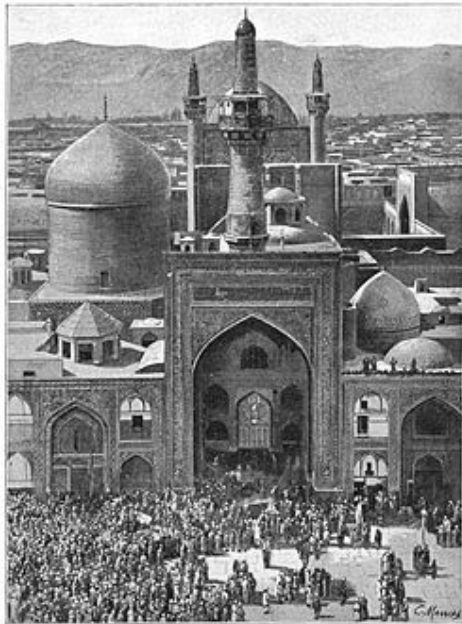
Bron: Wikipedia

Historische steden, deel 7

Mashhad

Schrijn van Imam Reza, de achtste imam van de sjieten

Schrijn begin 20ste eeuw

Tapijt uit Mashhad

De oorsprong van de stad is onduidelijk, maar de stad begon pas echt te groeien nadat Imam Reza, de achtste Imam van de twaalver sjieten er begraven werd. Zijn graf groeide uit tot bedevaartplaats en trok vele pelgrims.

In de eeuwen na de bouw van de stad werd de stad vele malen vernietigd, maar werd steeds weer opgebouwd. Ten tijde van het Ilkanaat, het Mongoolse Rijk in Perzië, groeide de stad uit tot belangrijkste stad van de streek Khorasan, ten koste van Toes.

Shah Rokh, de zoon van Timoer Lenk, bouwde het mausoleum van Reza verder uit. Hierna werd de stad door (soennitische Oezbeken veroverd en gedeeltelijk vernietigd.

Met de opkomst van de dynastie van de Safawiden, die het sjiisme de staatsgodsdienst maakten, werd Mashhad pas echt een belangrijke stad. Onder hun leiding werden diverse gebouwen in Mashhad gebouwd.

In 1722 werd de stad, net als andere delen van Iran, door Afghanen veroverd. Na verdrijving van de Afghanen bleef de stad onder Iraans bestuur.

Sjah Mohammed Reza Pahlavi gaf tijdens een demonstratie van burgers die demonstreerden voor het recht om religieuze kleding te dragen, opdracht op hen te schieten. Honderden burgers kwamen hierbij om en het droeg in grote mate bij aan de onvrede die later leidde tot de Iraanse Revolutie.

Sinds de Iraanse Revolutie zijn er diverse religieuze gebouwen in Mashhad bijgebouwd.

In 2005 kwam Mashhad in het nieuws toen twee jonge mannelijke personen op 19 juli werden opgehangen nadat ze veroordeeld waren voor verkrachting van een jonge jongen, roof en alcoholconsumptie.

Economie

Mashhad is een toeristische stad, vooral door de aanwezigheid van het graf van Imam Reza, de achtste imam van de sjieten. Er komen jaarlijks miljoenen bezoekers naar Mashhad, wat deze stad tot een van de grootste bedevaartcentra van de wereld maakt.

Mashhad is ook een industriestad en heeft een internationale luchthaven en een metronetwerk.

Mashhad staat zoals vele steden en streken in Iran bekend om zijn mooie tapijten.

Bron: Wikipedia

Cultuur – gewoonten / gebruiken

NO RUZ – het Iraanse Nieuwjaar

Het vuurfeest

Haft Sin- een speciaal gedekte tafel met symbolen

Verkoop van No Ruz-spullen, waaronder goudvissen

No Ruz wordt gezien als het belangrijkste familiefeest in Iran. Het wordt ook wel het Iraanse Nieuwjaar genoemd. Het is een pre-islamitisch Perzisch feest. Voorafgaand aan No Ruz vindt Chaharshenbeh Souri plaats.

Chaharshenbeh Souri

Chaharshenbeh Souri betekent de laatste dinsdagavond voor het Iraanse Nieuwjaar (No Ruz). Velen vieren dit vuurfeest. In Iran is het verboden, maar wordt toch op veel plaatsen uitgevoerd. Ook in Nederland zie je dit op verschillende plaatsen gebeuren.

Zo'n 7000 jaar geleden verklaarde Zarathustra* het vuur heilig. Zijn denkwijze kwam neer op zuiver denken en handelen zonder kwaad te spreken.

Tijdens Chaharshenbeh Souri is het de bedoeling over zeven vuren te springen, want dit is volgens de traditie de enige manier om je lichaam te reinigen van de winter en de nare ervaringen van het afgelopen jaar. Tijdens het springen wordt een vers gezongen.

No Ruz

No Ruz gaat terug tot het rijk van de Meden en Perzen. Ze brachten tijdens dit feest zeven schalen naar de koning. Daarop lagen granen, peulvruchten, zaden, noten, water, melk en wijn.

No Ruz begint ieder jaar op 20 maart en de exacte tijd verschilt**.

Bij de mensen thuis is een tafel gedekt met zeven verschillende soorten voedsel of spullen die met een S beginnen. Zo'n tafel noemt je Haft Sin (Haft betekent zeven). De meest voorkomende zijn:

- ❖ Sier: knoflook
- ❖ Sieb: appel
- ❖ Somagh: de bes van een looiersboom
- ❖ Sendjed: peerlijsterbes
- ❖ Serkeh: azijn (vervangt de vroegere wijn die het regime nu verbiedt)
- ❖ Sabreh: een bord met aarde waarop tarwe ontkiemd (Sebze)
- ❖ Samanoe: een gerecht van ontkiemde tarwe, noten

Daarnaast kiezen mensen ook voor andere spullen, zoals:

- ❖ Saat: klok
- ❖ Sombol: hyacint
- ❖ Sekkeh: munt

Verder ligt er een ei als symbool van dierlijk leven en staat er een spiegel als zinnebeeld van licht. Een kom met goudvissen staat voor levend water.

De Koran ligt erbij ten teken van bekering (sommigen nemen het boek van de beroemde poëet Hafez).

Traditiegetrouw eet men rijst met vis en daarbij ook Koekoe Sebze (een eiergerecht met diverse soorten kruiden). De Haft Sin blijft 13 dagen staan. Dan wordt de viering afgesloten met een picknick. Gedurende deze 13 dagen

	bezoeken de mensen elkaar. *Zarathustra: was een filosoof die een levenswijze predikte. ** No Ruz: begint op de lente-equinox, als de equator van de zon de ecliptica van de aarde passeert.
Geografie Iran in vogelvlucht deel 7 – bevolking / minderheden de Koerden, deel 2 Historisch overzicht o 1941: Tijdens WO II wordt Iran deels door buitenlandse machten bezet. In het zuiden trekken Britse troepen binnen, terwijl de USSR beslag legt op het noorden. Het gebied rondom Mahabad wordt niet bezet. o 1942: De Koerdische beweging Komelley Jhiyani Kurdistan wordt opgericht. De beweging vraagt om meer rechten voor de Koerden. o 1945: De Koerdische Democratische Partij (KDP) wordt opgezet, en alle leden van Kommeley nemen deel. De KDP vraagt om autonomie (nb. geen onafhankelijke staat), Koerdisch als een officiële taal, lokale democratie and bestuur en betere wetten om om te gaan met de relatie tussen landheren en boeren. o 1946 - 24 Januari: De staat van de Republiek van Koerdistan wordt uitgeroepen door de KDP tijdens een ceremonie in Seqiz. Afgevaardigden van de omliggende landen nemen deel. Qazi Muhammad wordt de president en Mustafa Barzani wordt hoogste commandant. o 1946 Mei: Soviet troepen trekken zich terug uit Iran en laten de Republiek kwetsbaar voor aanvallen van Iran achter. o 1946 December: Iranese troepen trekken Mahabad binnen en maken een einde aan de Koerdische zeggenschap over het gebied. Qazi Muhammed	De Republiek van Koerdistan in Mahabad Een staat met een korte levensduur in het huidige West-Iran van 1945 tot 1946. De officiële naam van de republiek was 'de staat van de republiek van Koerdistan' maar werd ook 'het Nationale bestuur van Koerdistan' genoemd. Tijdens het eenjarige bestaan van de staat heeft de republiek nooit kunnen beslissen of het nu een onafhankelijke staat was, of een autonome regio binnen Iran. De hoofdstad van de republiek was Mahabad. De breedte van de republiek is echter nooit bepaald. Er waren vredige overleggen met de grenzende Iranese provincie van Azerbeidzjan, over welke republiek de grenssteden als Khoy, Salmus en Orumiyeh (Wirmi) in het Noorden en Miandoaw (Miyandoaw) in het Westen, moesten besturen. Er werd een overheid vastgesteld, maar de republiek heeft nooit de tijd gehad een parlement te kiezen. Een nationaal leger werd opgezet, maar kreeg nooit de kans om uit te groeien tot een geweldige verdedigings-macht. De republiek presenteerde Koerdisch als de officiële taal en de taal waarin les gegeven zou worden binnen educatieve instanties. Een aantal kranten in het Koerdisch werden uitgegeven. Gedurende WO II bezetten de Russen Noord-Iran en de Britten Zuid-Iran. Het doel was om Reza Shah af te zetten, die ervan verdacht werd zijn pro-Duitse sympathie om te willen zetten in een militair verbond. Een machtsvacuüm resulteerde in een Koerdisch gebied tussen de twee zones, met een aantal gebieden (Shahpur en Urmiya) onder Russische controle. In de hoop los te breken van Iranes gezag vormden Koerdische nationalist in 1942 een partij, Kommeley Jhiyanewey Kurd (de Koerdische Heroprijzings Groep). De Bondgenoten hadden, ten tijde van hun invasie, ook beloofd zich terug te trekken uit Iran voor maart 1946. Toen die tijd dichterbij kwam formaliseerden de Koerden en Azerbeidjanen hun onafhankelijkheid van Teheran. In december 1945 hebben de Azerbeidjanen met behulp van de Russen Tabriz veroverd, en riepen zij de Democratische Republiek van Azerbeidzjan uit. In navolging van Azerbeidzjan riepen de Koerden een paar dagen later de Republiek van Mahabad uit en vormden in

Qazi Muhammed en Mulle Mustafa Barzani bij afkondiging van Koerdische Republiek van Mahabad, 22 januari 1946

januari 1946 een regering onder de president (rechter) Qazi Muhammed, een gerespecteerd lid van een belangrijke familie in Mahabad.

De Republiek lag buiten het gebied dat door de Russen bezet was en strekte zich uit van Urmiya (Rezaiah) naar het Noorden, maar was niet in staat om de Koerdische gebieden Saqqiz (Seqiz), Sanandaj (Sine) en van Kirmanshan naar het zuiden te omvatten omdat deze onder de Anglo-Amerikaanse controle vielen.

Na de declaratie van de Republiek hadden veel kleinere stamhoofden voorkomen dat ze te dicht betrokken zouden raken bij de regering van Mahabad, welke voornamelijk afhankelijk was van de lokaal populaire Qazi Muhammed en andere burgers van Mahabad. Enkel de gelukkige aanwist van Mulle Mustafa Barzani (op de vlucht voor Britten en Hashemites in Irak) en 3000 volgelingen in november 1945 maakte de positie van Qazi Muhammed mogelijk.

Ten tijde van de oprichting van de Republiek zocht het complete autonomie binnen de grenzen van Iran. Een aantal traditionele leiders was gevlucht om niet gerelateerd te worden aan een beweging welke hun eigen krachtige positie tussen Teheran en hun stam of stad kon vernietigen. Het land van deze hoofden werd herverdeeld, doch niet op linkse wijze. Een deel ervan werd toegewezen aan de Barzanis in Irak. Linksen en traditionalisten waren bereid in te binden om de Republiek draaiende te houden.

Stammen in de regio leden economisch onder de Sovjet bezetting en door de republiek van Mahabad, omdat zij geen eigen verbouwde tabak konden verkopen aan andere delen van Iran.

Ten westen van Mahabad waren vooral de Mamesh en Mangur stammen (meest nabij de stad gelegen stammen) erg vijandelijk tegenover Mahabad, zodanig dat Barzani's mannen, welke niet meer welkom waren in het gebied, op hen af werden gestuurd.

Al had de Sovjet Unie zowel Azerbeidzjan als Mahabad aangemoedigd de onafhankelijkheid te verklaren, ze waren niet bereid de landen ook te verdedigen.

Ondanks eerlijke pogingen kreeg Qazi Muhammed het niet voor elkaar een afspraak te maken met Teheran. Hij was zich ervan bewust dat een groot deel van de Koerden niet bereid waren hem te steunen.

In december 1946 trokken de Iraniërs op richting Azerbeidzjan waar de republiek bijna zonder slag of stoot viel, met sommige van hun leiders die naar de voormalige USSR vluchtten.

Amir Khan besloot opnieuw van zijde te veranderen, hij beloofde samen met wat stamhoofden wederom trouw aan Teheran. Kort daarna trokken Iranese troepen Mahabad

	binnen. Qazi Muhammed, een man van eer tot het einde, deed geen poging te vluchten. Barzani trok met zijn mannen naar de andere kant van de Irakese grens. Alle sporen van de regering van Qazi Muhammed werden gewist. De kranten werden gesloten, het lesgeven in het Koerdisch verboden en de mensen van Mahabad verbrandden hun boeken. Het gebied werd ontwapend, hoewel de Koerdische stammen die hadden samengewerkt met Teheran werden vrijgesteld. In maart 1947 werden Qazi Muhammed en twee van zijn collega's publiekelijk opgehangen op het grote plein in Mahabad. Ook werden elf stamhoofden opgehangen. De Mahabad episode toonde de Koerden veel bittere lessen. Nog geen derde van de Koerden in Iran hadden zich onder de Republiek geschaard. De meesten daarvan waren niet zozeer tegen de Republiek maar ook waren ze niet ware aanhangers, veel rustte op de bekendheid van Qazi Muhammed zelf. De Koerden buiten het 'onafhankelijke gebied' lieten zeer weinig medeleven zien, enkelen rebelleerden maar de meesten bleven liever thuis zitten. Wat er ook niet veranderde was dat de militaire kracht van de Koerden nog altijd bij de stamhoofden lag, welke vaak onbetrouwbaar bleken en welke niet dezelfde politieke ideeën steunden als de plaatselijke intellectuelen of nationalisten. Ontleend van de bron: azady.nl

Studenten

Studentenprotesten Protesterende studenten in Shiraz	Sinds eind februari 2008 zijn er anti-regering protesten, door meer dan 1000 studenten van de Shiraz Universiteit. Zij scanderen: "Dit is het pad naar de overwinning" en "De kanselier moet aftreden." De demonstranten worden ondersteund door studenten van andere hogescholen zoals Bahonar Engineering College. De Veiligheidstroepen van de Staat (SSF) vreesden de verspreiding van protesten naar andere delen van de stad en sloten de hele universiteit af. Echter, de plaatselijke bewoners namen hier geen acht aan en steunden de demonstranten. Op 28 februari werden meer dan 10 deelnemende studenten in de sit-in opgeroepen door het plaatselijke kantoor van het Ministerie van Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIOS). Ze werden bedreigd met uitzetting uit school. Bovendien bedreigden de MOIS agenten families van de 25 andere studenten via de telefoon en eisten dat hun kinderen moeten stoppen met anti-regering activiteiten. Ondanks alle regelingen door de onderdrukkende SSF en veiligheidsagenten, hebben de studentenactivisten aangekondigd door te gaan met hun sit-in op de campus van de universiteit. Er wordt ook gedemonstreerd in andere steden, waaronder in Teheran. Tussen de 100 en 200 studenten aan de Allameh Tabatabai universiteit in Teheran demonstreerden gisteren tegen de recente verwijdering van 40 studenten. Deze groep had eerdere demonstraties georganiseerd tegen de leiding van de universiteit.

Demonstaties in 2007

Studentenprotest in Teheran

Aangevallen studentenflat

Ahmad Batebi

Batebi zit nog steeds gevangen in de Evingevangenis. Hij verkeert in slechte gezondheid.

Batebi's vrouw, Somaye Bayanat, werd thuis aangehouden op 21 februari 2007. Haar verblijfplaats is niet bekend bij Amnesty International. Amnesty International vreest dat zij wordt mishandeld door haar relatie met Ahmad Batebi.

Vorige jaar verbrandden 150 studenten van de Amir Kabir universiteit portretten van president Mahmoud Ahmadinejad en noemden hem een „dictator”.

Studentenprotesten 1999 (ook bekend als 18e van Tir en Kuye Daneshgah ramp (7-13 juli).

Ze begon op 8 juli met vreedzame demonstraties in Teheran tegen de sluiting van de hervormingsgezinde krant, Salam. Dit werd gevolgd door een aanval op een studentenflat die nacht door de oproerpolitie in die een student was gedood. Dit op zijn beurt geleid tot zes dagen van demonstraties en rellen die in ten minste twee mensen werden gedood en meer dan 200 gewonden.

Na de rellen in 1999 verdwenen meer dan zeventig studenten. Bovendien verbleven naar schatting 1200-1400 gedetineerde op deels onbekende verblijfplaatsen en de toestand van vijf studenten de naam bleef onbekend. De protesten begonnen op de avond van 9 juli 1999 (18e Tir van het jaar 1378 in de Perzische kalender), na een vreedzame demonstratie van een groep studenten van de Universiteit van Teheran tegen de sluiting van de hervormingsgezinde krant, Salam.

De protesten breidden zich uit tot de studentenslaapzalen op de Universiteit van Teheran tijdens de nacht en werden brutaal onderdrukt door de in burgerkleding gestoken Basij en militant groepen van Ansar-e-Hezbollah. De politie, die wordt gecontroleerd door de conservatieve fractie van het Iraanse politieke establishment, begon te interveniëren ter ondersteuning van de militante groepen. De strijdkrachten, (met inbegrip van de politie) worden niet gecontroleerd door de president in Iran (toen Khatami). Hardliners en de politie achtervolgden de studenten tot de slaapzalen, richtten zware schade aan aan de gebouwen en deden brute aanvallen aan de demonstranten. Straatrellen waren voor bijna een week het gevolg, waarbij werkloze jongeren zich aansloten bij de studenten. Basjies hadden zichzelf vermomd als studenten (door het dragen van jeans, T-shirts, en het afscheren van hun baard) en gooiden bakstenen in etalages om de studenten in diskrediet te brengen.

Er waren veel arrestaties en gewonden, en ten minste een fatale schietpartij werd bevestigd, namelijk dat van Ezzat Ebrahim Nejad. De dood van Ebrahim Nejad was de enige door de staat gecontroleerde Iraanse televisie erkende dode, maar grote groepen

	studenten en buitenlandse media beweerden dat meer dan 17 doden waren. Grote Iraanse steden als Tabriz, Mashhad, Shiraz en Esfahan waren ook van gewelddadigheden en wijdverspreide demonstraties. De protesten werden voortgezet in Tabriz Universiteit op 11 juli 1999 (20 Tir) en vier studenten overleden tijdens de onrust en velen werden geslagen toen zij in hechtenis werden genomen. Op 31 juli 2006 waren verscheidene studenten, die betrokken waren bij de demonstratie, nog steeds in de gevangenis. Van die studenten overleed Akbar Mohammadi door een hongerstaking uit protest tegen zijn gevangenneming.

STICHTING VAN DE FAMILIELEDEN VAN IRAN (SFVI)

Paassheuvelweg 39, 1105 BG Amsterdam Zuid-Oost		
Email: info@sfvi.nl	Kvk: 2726411	Post bank: 3012442
Websit: www.sfvi.nl	Tel: 020 69 74 782	SNS Bank: 912087579

Geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer. 27266411